

О Т Ч Е Т

за дейността на Местната комисия за борба срещу
противообществените прояви на малолетните
и непълнолетните при Община Габрово
през 2019 година

СЪСТОЯНИЕ, СТРУКТУРА И ТЕНДЕНЦИИ НА ПРЕСТЪПНОСТТА И ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Водени на отчет в Детска педагогическа стая (ДПС) при Районно управление – Габрово /РУ/

През 2019 г. на отчет в ДПС са водени 121 деца, като 43 от тях са заведени на отчет през годината (11 – малолетни и 32 – непълнолетни). Броят на водените на отчет в ДПС деца през 2019 е с 25 по-голям от броя им през 2018 г. Заведените на отчет през отчетната година са с 10 повече, отколкото в предходната година. (Таблица 1)

Таблица 1

	2019							2018						
	Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.			Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	м	ж	всичко	м	ж		всичко	м	ж	всичко	м	ж
Деца, водени на отчет в ДПС през годината	121	30	26	4	91	76	15	96	15	14	1	81	61	20
В т.ч. заведени на отчет през годината	43	11	9	2	32	27	5	33	7	7	0	26	21	5

Сто и петнадесет от децата, водени на отчет в ДПС през годината, учат, а 6 – не учат и не работят /тези, които не учат са над 16 годишни и не подлежат на задължително обучение/. Шестдесет и осем деца живеят в криминогенна семейна среда, 9 имат криминогенна приятелска среда, а 2 са в криминогенни приятелска и семейна среда. През годината 27 извършители на противоправни деяния са снети от отчет в ДПС: 9 поради поправяне, 17 поради навършване на пълнолетие и 1 на други основания.

Структура на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През 2019 година за извършени противообществени прояви през ДПС са преминали 53 деца, от които 7 малолетни и 46 непълнолетни. (Таблица 2)

С 44,2 % са намалели децата, преминали за извършени противообществени прояви в сравнение с предходната година. Едно дете е преминало през ДПС за бягство от дома /през 2018 са 2/; за прояви на насилие и агресия – 9; за тормоз – 1; за повреждане на обществена и/или частна собственост – 4; 1 дете за употреба на психоактивни вещества /ПАВ/; 1 – за проституиране; 2 за просия и 34 – други.

Таблица 2

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Деца, преминали през ДПС за извършените от тях противообществени прояви през годината - общо	53	5	2	29	17
в това число за:					
Бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип	1				1
Прояви на насилие и агресия	9			4	5
Тормоз	1				1
Повреждане на обществена и/или частна собственост	4			3	1
Употреба на психоактивни вещества	1			1	
Проституиране	1				1
Просия	2	2			
Други	34	3	2	21	8

За сметка на намалението на децата, преминали за извършени противообществени прояви, прави впечатление тяхното по-голямо разнообразие в сравнение с 2018 г. /тогава имаме само бягства от дома, употреба на ПАВ и други/.

Структура на престъпленията на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През годината за извършени престъпления през ДПС са преминали общо 72 деца, което е с 43 % повече в сравнение с 2018 година. От тях 17 са малолетни /с 10 деца повече в сравнение с предходната година/ и 54 – непълнолетни /с 38 % повече в сравнение с 2018 г./.

(Таблица 3)

И през 2019 година най-много са извършените кражби – 35 извършители /26 през 2018 г./.

Много голямо е увеличаването на извършителите на престъпления, свързани с наркотици – 16 срещу 6 през 2018 г.

Таблица 3

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Деца, извършители на престъпления - общо	72	13	4	45	10
Телесна повреда	2			2	
Блудство	1			1	
Унищожаване и повреждане на имущество	9	3		6	
Грабеж	3			3	
Кражба - общо	35	9	3	15	8
Престъпления, свързани с наркотици	16			15	1
Други видове престъпления	6	1	1	3	1

Две непълнолетни момчета са нанесли телесни повреди, 1 непълнолетно момче е извършило блудство, 9 /3 малолетни и 6 непълнолетни/ момчета са унищожили или повредили имущество, 3-ма непълнолетни са извършили грабежи и 16 – други видове престъпления.

Малтретирани деца и деца, жертви на престъпления

По данни на ДПС при РУ – Габрово, през последните шест години /от 2013 до момента/ няма регистрирани безнадзорни малолетни и непълнолетни лица. От 2013 до 2018 година не е имало и малтретирани деца, но през 2019 г. има едно малолетно момче, което е малтретирано от лице, с което родителят /майката/ се намира във фактическо съпружеско съжителство.

През 2019 година броят на децата, жертва на престъпления, е 20 (7 – през 2018; 10 – през 2017 г.; 13 – през 2016 г.; 12 – през 2015; 24 през 2014; 7 през 2013), от които 9 са малолетни (4 момчета и 5 момичета) и 11 са непълнолетни (5 момчета и 6 момичета). За сравнение през 2018 г. на 2 деца е нанесена телесна повреда и 5 са жертви на кражби.

Таблица 4

	Общо	Възраст					
		8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	момчета	момичета	всичко	момчета	момичета
а	1	2	3	4	5	6	7
Общо	20	9	4	5	11	5	6
Телесна повреда	6	3	1	2	3	1	2
Блудство	1	1	1		0		
Кражба	11	5	2	3	6	4	2
Трафик на хора	0	0			0		
Детска порнография	2	0			2		2

ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Основната, изключително важна и специфична дейност на МКБППМН е разглеждането на проявите на малолетните и непълнолетните. Целта на възпитателните дела е изясняването на факторите за извършване на противообществените прояви и престъпленията, опазване личността на извършителите от последващи такива, преодоляване на деформации и дефицити в нравственото развитие на детето и прилагането на най-подходящата възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН.

- БРОЙ ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА И ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 5

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Брой възпитателни дела	51	41	26	65	56	46	84
Брой извършители	73	43	32	73	70	62	105

Броят на образуваните и гледани през 2019 година е 51 със 73 извършители. Броят на делата е с 19,6 % по-голям в сравнение с 2018 година, а броят на извършителите – с 41 %.

Тридесет и девет възпитателни дела са решени в законно определения едномесечен срок. Причините за удължаване на срока на другите е това, че родители и деца не се явяват в Общината, въпреки че са получили уведомлението. При всеки такъв случай, съгласно чл. 19, ал. 6 от ЗБППМН, съставът на МКБППМН прави писмено искане до полицията и неявилия се лица са принудително довеждани.

- ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Таблица 6

	2019	2018	2017	2016	2015
От органите на полицията	10 (2 – ИДПС и 7 Акта за адм. нарушения)	13 (9 – ИДПС и 4 Акта за адм. нарушения)	5 (3 – ИДПС и 2 Акта за адм. нарушения)	10 (8 – ИДПС и 2 Акта за адм. нарушения)	20 (15 – ИДПС и 5 Акта за адм. нарушения, 1 от които от ОИ)
От прокуратура	39	27	20	51	34
Други	2	1	1	4	2
Общо	51	41	26	65	56

- ВИДОВЕ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 7

	2019	2018	2017	2016
Противообществени прояви, в т. ч.				
Бягство от дома	2		4	1
Прояви на насилие и агресия	1	1		3
Непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място	1	2		1
Просия	2			
Други противообществени прояви	9	1		6
Престъпления, в т. ч.				
Телесна повреда	3			2
Блудство		1		1
Унищожаване и повреждане на имущество	4	3	2	5
Грабеж	1	1		
Кражба	10	21	9	37
Противозаконно отнемане на МПС		1		1
Хулиганство	1		2	
Престъпления, свързани с наркотици	8	2	2	2
Други	4	3	5	4
Административни нарушения /нарушения на общински наредби/	5	5	2	2
ОБЩО	51	41	26	65

През 2019 година 15 възпитателни дела са за извършени противообществени прояви /2 за бягства от дома; 1 за прояви на насилие и агресия; 1 за непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място; 2 за просия и 9 – за други/. Тридесет и едно дела са за извършени престъпления и 5 са за административни нарушения, свързани с Наредбата за опазване на обществения ред и сигурността на територията на общината и Наредба за чистотата в Габровската община. Отново е най-голям броят на кражбите, но в сравнение с предходната година е намалял с малко повече от 50 %. За съжаление са се увеличили рязко делата, свързани с наркотични вещества – 8 /за три години назад са само по 2/. Обикновено те са за младежи, които са хванати със сгъвка марихуана и само едно е за отглеждане на марихуана в домашни условия /саксия с растението/. Впечатление прави, че за първи път от много години има дела за просия /едното е извършено в Габрово, а другото – в Шумен/.

• ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО БРОЙ ИЗВЪРШИТЕЛИ

Таблица 8

	2019	2018	2017	2016
Противообществени прояви, в т. ч.				
Бягство от дома	2		4	1
Прояви на насилие и агресия	7	1		3
Непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място	1	2		1
Просия	2			
Други противообществени прояви	11	1		7
Престъпления, в т. ч.				
Телесна повреда	5			2
Блудство		1		1
Унищожаване и повреждане на имущество	5		3	6
Грабеж	1	1		
Кражба	17	23	11	41
Противозаконно отнемане на МПС		4		3
Хулиганство	1		2	
Престъпления, свързани с наркотици	12	2	2	2
Други	4	3	8	4
Административни нарушения	5	5	2	2
ОБЩО	73	43	32	73

С 41 % се е увеличил броят на децата с наложени възпитателни мерки в сравнение с предходната година. Броят на извършителите на противообществени прояви е нараснал с 82,6 %, а с 24,4 % е нараснал броят на извършителите на престъпления в сравнение с 2018 г. Извършителите на административни нарушения са с 5, колкото са били и предходната година.

През годината няма обжалвани решения на състав на МКБППМН пред Районен съд - Габрово.

- МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, ПРИВЛЕЧЕНИ ЗА ВТОРИ ИЛИ ПОВЕЧЕ ПЪТИ И ДЕЦА С НАЛОЖЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛНИ МЕРКИ, КОИТО СА БИЛИ ВОДЕНИ НА ОТЧЕТ В ДПС

Таблица 9

	2019	2018	2017	2016	2015
Малолетни и непълнолетни, привлечени за втори или повече пъти (по чл. 16 от ЗБППМН)	11	5	2	16	11
Деца с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС	13	11	14	17	23

С малко над 50 % са се увеличили малолетните и непълнолетните, привлечени за втори или повече пъти на възпитателни дела през годината. Децата с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС преди делото, са се увеличили с 2.

Наложените през година възпитателни мерки са следните:

- предупреждение – 81;
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми – 1;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател – 17;
- предупреждение за настаняване във възпитателно училище-интернат – 1.

В момента само едно момиче от Габрово е настанено във Възпитателно училище-интернат в с. Подем, Плевенско.

При образуването на възпитателните дела не срещаме проблеми, но при гледането им основен проблем е неявяването на извършителите и техен родител или лице, което го замества, на определената дата и час в Общината. Има случаи, когато дори представители на Районно управление – Габрово не успяват да осигурят присъствието им.

В последните години част от родителите твърдят, че децата им са несправедливо обвинени, че са подвеждани, като по този начин ги насърчават към извършване на следващи деяния. Има случаи и на отпращане на заплахи към състава, наложил възпитателната мярка.

Когато малолетният или непълнолетният не изпълнява наложена възпитателна мярка, на основание чл. 13а от ЗБППМН, комисията образува и гледа ново възпитателно дело и се налага следваща мярка.

Няма разгледани възпитателни дела, на които да не са присъствали представители на дирекция „Социално подпомагане” - ОЗД.

В Община Габрово няма получени сигнали от Прокуратура или Съд за констатирани нарушения при процедурите по образуване и разглеждане на възпитателните дела и налагането на възпитателните мерки.

Член 25 от ЗБППМН не е прилаган от МКБППМН при Община Габрово. Неизпълнение на решение на комисията се извършва най-често от малолетни или непълнолетни, които не изпълняват наложена им възпитателна мярка /най-често по чл. 13, ал. 1, т. 3/. Затова, съгласно чл. 13а, се образува ново възпитателно дело и им се налага по-тежка възпитателна мярка.

ОРГАНИЗАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА МКБППМН

Съставът на МКБППМН при Община Габрово е определен със Заповед на Кмета. В комисията са включени представители на общинската администрация, отговарящи за

образованието, социалните дейности и здравеопазването, представител на Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово, Районно управление – Габрово – инспекторите при ДПС, психолози, педагози и трима юристи от Общината. МКБППМН се състои от 15 члена. Председател е Зам.-кмет на Общината. За по-голяма оперативност при изпълнението на задачите е сформирано 5 членно оперативно бюро.

В Община Габрово е назначен щатен секретар, съгласно чл. 6, ал. 3 от ЗБППМН, който е на служебни правоотношения по Закона за държавния служител.

ДЕЙНОСТИ И ИНИЦИАТИВИ НА КОМИСИЯТА

За шеста поредна година през месеците юни и юли МКБППМН, със съдействието на Общината, организира „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас, провеждани всеки работен ден от 8,00 до 17,00 часа. През месец юни в групите на НУ „Васил Левски“, ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Неофит Рилски“, ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, СУ „Райчо Каролев“ и СУ „Отец Паисий“ бяха обхванати 676 деца, които са с около 150 повече от 2018 година.

През месец юли традиционно децата намаляват, като заниманията тази година продължиха само в СУ „Райчо Каролев“ с 61 ученици.

За децата, записани от родителите си в „Летни занимания 2019“, бяха закупени различни спортни пособия, книжки, блокчета, моливи, бои, гипсови фигурки за оцветяване, пъзели, занимателни игри и много други /съгласно одобрената план-сметка/, на обща стойност 12131.83 лева. Същите са разпределени по училищата, съобразно броя на децата в групите и предадени на ръководствата с предавателно-приемателни протоколи.

Съгласно изготвения график, децата посетиха местностите Узана, Градище и Соколски манастир, както и селата Живко и Иглика, където прекараха няколко часа сред природата. На Узана и селата групите бяха придружавани от представител на Туристическо дружество „Узана“, който ги запозна с правилата при походи в планината, с флората и фауната на Балкана. Също така, децата посетиха РИМ, НМО, МДХС, библиотеката, художествената галерия, ИМИ и ЕМО „Етър“, където за тях бяха организирани занимателни игри и забавления, а не само разглеждане на музеите. През юли месец е организирана и екскурзия до Бяла черква, където децата посетиха историческия музей, къщата-музей на Цанко Церковски, природо-научния музей и зоопарка в Павликени.

За по-голямата част от родителите /97,9%/ организирания „Летни занимания 2019“ са били полезни, а само за 2,1 % - не. За 3,5 % от родителите заниманията не са били достатъчно интересни за детето им и времето за провеждане не им е удобно; 8,3 % считат, че децата не са били извеждани достатъчно често от учебното заведение, а според 4,2 % на децата не им е оставало време да почетат книги. Поради лошото време през юни месец част от пътуванията извън града бяха отложени.

За поредна година част от предложенията на родителите са: времето на провеждане да е от 7,30 до 17,30 часа; децата да се водят на нови места /извън района на Габрово/; да им бъде осигурена храна; да се организират летни лагери на море. Родители от учебните заведения, в които нямаше занимания през месец юли, изказват желанието си и в тях заниманията да продължават и през двата месеца.

За провеждането на „Летни занимания 2019“ са изразходвани 26287.71 лв. или средно на едно дете – около 36 лева.

МКБППМН ръководи Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви, дейността на обществените възпитатели, взаимодействия с Центъра за обществена подкрепа, Общинския съвет по наркотични вещества, Отдела за закрила на детето към

Дирекция „Социално подпомагане“, инспекторите при ДПС и всички институции и НПО, имащи отношение към децата.

Също така постоянна е връзката и взаимодействието с образователните институции на територията на общината. Във всички училища на територията на общината работят Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви. Те планират дейността си за учебна година и я отчитат на срочните педагогически съвети и пред МКБППМН. През учебната година педагогическите колегии обсъждат дейността на педагогическия съветник на редовни заседания на Педагогическия съвет. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия. Провежда се индивидуална работа с тях и с родителите им. Картотекирани са и децата от социално слаби семейства или с хронични заболявания, които се нуждаят от помощ и подкрепа. Провеждат се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа към SOS. Провеждат се консултации на класни ръководители и педагогически съветници във връзка с проблемни деца от учебното заведение. Осъществяват се екипни срещи за обсъждане и вземане най-доброто решение по даден случай.

В Община Габрово от години има изградена система за пълен обхват на подлежащите на задължително обучение ученици, следенето на тяхното движение и недопускане отпадане от училище на деца в задължителна училищна възраст. Тази дейност се извършва от секретаря на МКБППМН, в сътрудничество с експертите от дирекция „Образование и социални дейности“. Работи се и по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с Решение на МС. Обходени от екипите са над 800 адреса на деца, незаписани в детска градина или в училище. По-голямата част от тях се окзва, че са в чужбина, а други са се преместили в други общини.

На родителите на ученици, допуснали голям брой неизвинени отсъствия, се съставят актове и наказателни постановления по Закона за предучилищното и училищното образование. През последните години няма отпаднали ученици, подлежащи на задължително обучение, с изключение на едно момиче от ромски произход, отпаднало от обучение през предходната учебна година, поради раждане. В момента непълнолетната е записана в самостоятелна форма на обучение.

Сериозни са и проблемите в работата с родителите. Членовете на комисията и обществените възпитатели са провели множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези родители, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо.

Все по-често се среща с родители, които не са в състояние да полагат необходимите грижи и да използват адекватни методи при възпитанието на собствените си деца. Това неминуемо води до неприемливи прояви от страна на малолетните и непълнолетните. Наложително е прилагането на нови методи и форми на работа за постигане на по-добри резултати и намаляване проявите от страна на децата. През последните години в общината се работи в екип – МКБППМН, ЦОП към SOS, ОЗД, ДПС, учебни заведения. В някои от случаите има положителни резултати, но за съжаление при голяма част от семействата, основно от ромски етнос, не можем да кажем, че имаме голям напредък. За тях образованието не е приоритет, начинът им на живот и традициите са различни от българските и често влизат в противоречие дори със законовите норми. Самите родители са отрицателен пример за своите деца, защото в много от случаите те също са

криминален контингент. Успяваме да обхванем децата на училищна възраст на 100 %, но за съжаление те ходят на училище по-скоро по социални причини, а не за да учат.

През годината в града бяха организирани инициативи в сътрудничество на няколко организации: празник по случай 14-ти февруари и 1 март; участие в кампания по повод 26 юни – Световен ден за борба с дрогата и нелегалния трафик на наркотици; Коледа, Нова година, Деня на детето.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА КРИМИНАЛНАТА АКТИВНОСТ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Комисията, съвместно с дирекция „Образование и социални дейности”, работи за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Във всички учебни и детски заведения в гр. Габрово са изградени педагогически екипи за работа по проблемите на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и за превенция на риска от отпадане от училище. За всяка учебна година се разработват вътрешноучилищни планове за работа по посочената тематика.

За образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства са осъществени следните дейности:

- в часовете на класа или в допълнителни тематични занимания на учениците е предоставена възможност да се запознаят с културното многообразие, религиите, традициите и обичаите на различните етноси;

- с учениците от етнически малцинства редовно работят класните ръководители и педагогическите съветници, като акцент в работата е формирането на социални умения – общуване, себепознание, справяне с проблемни ситуации, решаване на конфликти, права и задължения на децата и др. Работи се и с родителите на децата с цел мотивирането им да осигуряват редовното присъствие на същите в училище;

- децата и учениците от етническите малцинства са включвани в организацията и провеждането на всички училищни празници. Приобщени са и участват активно и в извънкласните форми – танцови състави, вокални групи, спортни отбори и др.;

- във всички учебни заведения се провежда диференцирана и индивидуална работа с изоставащи ученици – консултации, практически занятия;

- по-голяма част от учениците от етнически малцинства са посещавали полуинтернатните групи, сформирани в училищата;

- за по-голяма част от учениците от етническите групи се осигурява безплатна закуска и обяд в учебните заведения, карти за пътуване или специализиран транспорт за живеещите в отдалечени места;

- учениците от социално-слаби семейства са подпомогнати от училищните и читалищните настоятелства с ученически пособия;

- във всички детски заведения в общината целенасочено се развива речта на децата от етническите малцинства и се работи за овладяване на езика, като основа за общуване и по-нататъшна реализация. За децата, които не владеят добре езика, се организират допълнителни педагогически консултации;

- социално слабите семейства се подпомагат с помагала и дрехи за децата;

- децата в детските градини се включват във всички мероприятия и празници. По желание на родителите, част от тях са включени в дейности извън ДООИ – групи за народни танци, изучаване на езици, приложни изкуства, спорт и др.;

- във всички детски заведения се работи и с родителите на деца от етническите малцинства – мотивиране за записване на децата в детска градина, включване на родителите в родителските съвети по групи, осигуряване помощ и подкрепа за създаване на здравно-хигиенни и културни навици;

- Центърът за обществена подкрепа към SOS активно се включва в работата с децата и учениците от етническите малцинства. През учебната година бяха проведени различни мероприятия, в които активно участие взеха и деца от ромски произход;

- през учебната година Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни при Община Габрово е работила с 6 деца от ромски етнос, извършващи противоправни деяния и с техните семейства. Със 7 деца от ромски произход и с техните родители работят обществени възпитатели, а 1 е насочено за индивидуална работа със специалистите от Центъра за обществена подкрепа към SOS.

В габровските учебни заведения се обучават 214 деца от уязвими групи, а в детските градини са обхванати 57 деца. Едва около 1-2% от последните не са обхванати в задължителната предучилищна подготовка. Тези данни и проценти са въз основа на данните, получени от отдел ГРАО за децата с настоящ адрес в Габровска община. Същевременно има семейства, които живеят в общината, но са без адресна регистрация и на практика те не могат да бъдат обхванати или са откривани случайно.

Подлежащите на задължително обучение ученици до 16-годишна възраст от етническите малцинства, живеещи на територията на община Габрово, са обхванати, с изключение на 2 момичета.

Основните предизвикателства и проблеми пред Община Габрово в областта на образованието, са свързани с:

- превенция и намаляване на отпадането на децата от училище, най-вече до завършване на основно образование;
- работа с отпадналите деца и техните семейства, за приобщаване и връщане в образователната система;
- увеличаване броя на ромските деца, посещаващи детска градина;
- преодоляване на „образователните“ трудности, като причина за напускане на училище и създаване на благоприятстващ социално-психологически климат в и извън училище, подпомагащ образователната интеграция на децата.

При осъществяване на дейностите по изпълнение на поставените цели, в планове за образователна интеграция на децата и учениците от етнически малцинства се очертаха някои проблеми. Част от родителите на учениците от целевата група не са посещавали училище и не осъзнават необходимостта от образование. Поради това те отказват да осигурят присъствие на децата си в училище или го правят само в началните класове. След това ги оставят вкъщи или ги пращат да работят. Активна е работата с родители. Провеждат се родителски срещи, полагат се усилия за разговори и изясняване на проблеми с родителите, които срещат трудности поради факта, че голяма част от родителите са нискообразовани и не оценяват стойността на полученото образование. Ниският социален статус, безработицата, бедността провокират част от ромските семейства да извършват престъпления – основно кражби на метали, за да се издържат. Това става модел за

поведение на децата им и те не осъзнават в достатъчна степен, че осъществяват противоправни деяния. През последните години около 7% от малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления са роми. Прави впечатление повторемостта на деянията и незаинтересоваността на родителите.

Стриктно се прилагат административни мерки спрямо родители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. Съгласно разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование се санкционират родителите на учениците, допуснали неизвинени отсъствия или незаписани в училище или детска градина във времето, когато подлежат на задължително обучение. Наложени са наказания и са насочени за консултиране и работа с обществените възпитатели или към ЦОП към SOS. Не се издават служебни бележки за семейни добавки на ученици, които отсъстват безпричинно от учебни занятия. Съвместната работа на училищата с всички институции, занимаващи се с тези проблеми, спомага за успешното обхващане и задържане на всички ученици, подлежащи на задължително обучение. Създадените процедури и партньорството между Отдела за закрила на детето и МКБППМН дават възможност бързо да се предприемат мерки, за да се намали отпадането на учениците от училище и да се ограничат противообществените прояви. Усилията са насочени към:

- работа за изграждане на умения за спазване правила и норми от група деца с негативни прояви.
- даване на възможност на учениците от етническите малцинства за изява на способностите им.
- приобщаване на родителите за своевременно решаване на възникнали конфликти и проблеми.
- търсене подкрепата на лидери от етническите общности.

В община Габрово са предприети адекватни мерки за интеграция на ромските деца. Основен проблем остава задържането им в училище. Разходите, които се налагат, във връзка с посещаване на училище, влияят силно върху мотивацията на родители и ученици и стават причина за отпадане на деца от образователната система. Една от мерките срещу отпадане и задържането на учениците от ромски произход е работата по проекти.

След като през 2018 година в Габрово беше закрито сегрегираното училище „Цанко Дюстабанов“ и учениците от него бяха разпределени равномерно в останалите училища, за да се избегне създаването на ново сегрегирано учебно заведение, продължи работата с учениците и техните семейства, за да не се допусне отпадането на нито един ученик. Радваме се, че успяхме, в противовес на засилилите се в национален мащаб антиромски и открито дискриминационни нагласи, а и заради откритото нежелание на голяма част от габровската общественост (включително и училищната общност) да приеме десегрегационната политика на Общината.

Основно предизвикателство беше децата да се адаптират в приемащите училища, да се променят нагласите на техните собствени родители, да се преодолеят негативните нагласи и стереотипи на учители, родители и съученици, както и да се помогне на тези деца да компенсират образователните пропуски, които имат. Като резултат не допуснахме отпадането на нито едно дете от закритото училище. Повечето се приспособиха добре в новите училища. Естествено има и малки изключения, но при тези деца проблемите идват от родителите, а не от самите тях.

През 2019 година работихме по два проекта, свързани с интеграцията на учениците от закритото училище: „Създаване на модел за пълна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация в гр. Габрово“, финансиран от Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства, Конкурсна процедура /КП/ 33.17-2018, Приоритет 1 „Реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства“ и веднага след приключването му Община Габрово спечели друг проект: „Пълна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация в гр. Габрово“ по Национална програма „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация“ на МОН.

Основната цел и на двата проекта е създаване на комплексен модел, който да адресира всички проблеми, с които се сблъсква процесът на десегрегация след фактическото затваряне на Основно училище „Цанко Дюстабанов“ и равномерното насочване на учениците към всички останали училища в града, така че да се постигне пълната им социализация и адаптация, ангажиране на родителите, преодоляване на негативните обществени нагласи и предотвратяване на вторична сегрегация е постигната. Също така е постигната и другата цел на проектите – да се предотврати вторичната сегрегация, която е една от най-сериозните опасности при процес на десегрегация. В проектите са обхванати над 100 родители от двата етноса, над 120 деца от различните етноси, както и над 25 учители, директори и други педагогически специалисти. По време на първия проект до родителите и децата се достигна с помощта на образователен медиатор и доброволци студенти.

В проектите се осъществиха следните дейности:

1. Организиране на съместно изнесено двудневно обучение за родители и учители, което да предостави пространство и възможност родители и учители да прекарат време заедно, извън стандартната си среда, да се опознаят взаимно и да погледнат едни към други отвъд стереотипите, които имат за другата група. Предстои още едно такова обучение.
2. Създаване на ясен и точен план за провеждане на процеса на десегрегация, така че да бъдат включени всички заинтересовани страни и да бъдат обхванати всички възможни проблеми; включване на иновативни методи, които да попречат на последващо отпадане на децата от приемащите училища (създаване на профил на всяко дете и индивидуална работа)
3. Включване на образователни медиатори и индивидуална работа с родители на децата от закритото ОУ „Цанко Дюстабанов“ за подкрепа в приемащите училища, като основната цел на дейността е, чрез индивидуална постоянна работа с родителите, да се промени тяхната мотивация за образование, да се повиши ангажираността им с образованието на децата им и в същото време да се помогне да преодолеят страховете, които имат спрямо новата среда, в която ще се обучават децата.
4. Създаване на родителски клуб и провеждане на съвместни кампании за промяна на нагласите.
5. Включване на доброволци за работа с деца в риск от отпадане и за подпомагане на процеса на пълна социализация на децата от закритото училище.

6. Ангажиране на родителите на ромските ученици в процеса на десегрегация и промяна на мотивацията им за образование, както и предоствяряване липсата на доверие в образователната система.

И в двата проекта е осигурен безплатен транспорт в рамките на града за учениците от закритото ОУ „Цанко Дюстабанов“ и насочени към училища, отдалечени от домовете им, за да не допуснем създаване на ново сегрегирано училище. Също така са осигурени учебни пособия и материали за ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация.

През 2019 година приключи изпълнението на проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Изпълнени са заложените дейности по проекта и постигнати планираните резултати, свързани с интегрирането на децата от различните етноси и успешното им включване в образователната системата, при съхраняване на тяхната идентичност.

Във връзка с информиране на обществеността и изпълнението на дейност „Публичност“ са изготвени и разпространени рекламни материали – флаери, комплект промоционални материали (тениски и шапки), публикации в местната преса и в електронните медии. Представителите на външните институции – Регионален исторически музей, Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“ и Дирекция „Национален парк Централен Балкан“ проведоха занимания с децата от детските градини и се изпълниха заложените дейности в проекта – провеждането на викторини и организирането на екскурзии до забележителни места на територията на община Габрово.

В занимания по български език са включени деца от задължителната предучилищна подготовка – 5 и 6-годишни, чиито родители са изяви́ли желание за участие. Допълнителните занимания са с цел преодоляване на затруднения при използването и изразяването на български език от децата от етнически произход, както за останалите деца, което е възможност за обогатяване на детския речник чрез преразкази на литературни творби, за използването на точна употреба на думите в процеса на общуване, за развиване на езиковите и говорни умения на детето. Интеркултурната работа по проекта е основана на разбирането, че децата трябва да се възпитават така, че да възприемат и да проявяват толерантност към всички култури. Опознаването на културните традиции на етническите групи допринася за преодоляване на различията между децата в детската градина, а работата им в екип подпомага формирането на умения за изслушване, разбиране на другите и зачитане на чуждото мнение.

Експертите поддейност театър и поддейност танци провеждаха заниманията, като прилагаха методи и подходи, които дават възможност за развитие на талантите и творческите заложи на децата, тяхната артистичност, ритмичност, танцувалност и музикалност. При реализирането на сценични продукти, съчетания от танци, хора, песни, игри и словесен фолклор, децата имаха възможност да се опознаят по-добре и да изградят стабилни взаимоотношения.

Децата от сформирани́те групи на поддейностите Танци и Театър взеха участие в „Общински фестивал на толерантността“. Със съвместната си изява малчуганите от детските заведения представиха пред публиката своите умения и наученото в групите за интеркултурно обучение по танци и театър.

ПРЕВАНТИВНА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

МКБППМН среща сериозни проблеми в работата с част от родителите, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и обществените възпитатели провеждат множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо. Въпреки постоянните усилия, които полагат и членовете на МКБППМН, и обществените възпитатели, и учебните заведения не се постигат съществени резултати, когато няма подкрепа и желание за промяна от страна на семейството.

Психолог от комисията проведе тренинг-обучения на педагогическите екипи в ЦДГ за работа с родителите и повишаване уменията им при справяне с неприемливо поведение на децата.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИ И ОБЩНСКИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В изпълнение на Общинската стратегия и програма за детето, Националната стратегия за борба с наркотиците и Национална програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора, Комисията, съвместно с инспектор Детска педагогическа стая към РУ – Габрово и Училищните комисии, реализира дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните.

През 2019 г. в училищата в град Габрово бяха проведени занятия от инспекторите при ДПС към РУ – Габрово, като учениците са запознати с дейността на полицията, с основните законови норми и евентуалните последици за тях при извършване на противоправни деяния.

Във всички учебни заведения продължава работата за преодоляване на агресията по разработената програма за учениците в часа на класа или в извънкласни форми на възрастов принцип /начална, средна, горна степен/, провежда се тренинг-обучение „Управление на класа“ от педагогическите съветници и класните ръководители. В част от учебните заведения има екипи от ученици, които са подготвени за работа в агресивна среда и те обучават своите връстници. С учениците, проявяващи агресивно поведение, работят не само в учебните заведения, но към тях са насочени усилията и на МКБППМН и на Центровете за обществена подкрепа. Училищните ръководства, в партньорство с училищните настоятелства и обществените съвети, организират и провеждат тематични родителски срещи – дискусии за хуманизиране взаимовръзките семейство – дете – училище и преодоляване негативните прояви в обществената и училищна среда.

От 2002 г. към Община Габрово е създаден Общински съвет по наркотични вещества, като орган за осъществяване на националната и местна политика в областта на злоупотребата с наркотични вещества. Членове на този съвет са секретарят и членове на МК. Към ОБСНВ е разкрит Превантивно-информационен център. За превенция на употребата и злоупотребата на психо-активни вещества през годината продължиха прожекциите на филмите «Зависимост», «Не дишай», «Умирай лесно», «Пропуснат живот». Продължава работата на Общинския съвет по наркотични вещества по разработената Програма за превенция на употребата и злоупотребата с психо-активни вещества, рисковото поведение и стимулиране на здравословния начин на живот, насочена към

ученици от 1-ви до 12 клас. Програмата е представена на всички учебни заведения в Габрово и специалистите от ОБСНВ и ПИЦ я прилагат по заявка на училищата, чрез интерактивни методи и форми.

В Габровска община няма случаи на трафик на малолетни и непълнолетни. При занятията за преодоляване на агресията и в здравното образование е заложена и темата за трафика на деца с цел сексуална или трудова експлоатация, а също така темата е застъпена и в лекциите, които ИДПС изнасят пред класовете в училище.

От 10 години няма случаи на противообществени прояви и престъпления, свързани с ж.п. транспорта, извършени от малолетни или непълнолетни лица.

В общината няма установени непълнолетни, принадлежащи към радикални и екстремистки групи, няма извършени криминални деяния по расистки подбуди или като резултат на споделяне на екстремистки идеи.

В Габрово няма установени криминални деяния от футболни агитки /ултраси/.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СОЦИАЛНАТА ЗАКРИЛА НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ ПОМОЩ

През 2019 година МКБППМН е подала 1 сигнал до Отдела за закрила на детето при Дирекция „Социално подпомагане“ – Габрово за оказване социална закрила на деца на основание чл. 7 от Закона за закрила на детето.

През годината МКБППМН не е правила предложения за предсрочно освобождаване на ученици от СПИ и ВУИ.

Местната комисия за БППМН поддържа постоянни контакти с Възпитателното училище-интернат в с. Подем, където е настанено момиче от Габрово. Писмено и по телефона получаваме информация за адаптацията, корекционно-възпитателната работа и проблемите с нашето дете. Родителите й поддържат постоянна връзка с нея и училището, ходят да я виждат на място, а през ваканциите тя си идва в Габрово, като тогава с нея работи и обществен възпитател.

ОБЩЕСТВЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛИ

През 2019 година МКБППМН работи с 15 обществени възпитатели. Отчитаме, че децата, с които работят педагозите и психолозите – обществени възпитатели, с малки изключения са преустановили извършването на противообществени прояви и престъпления.

Контролът върху дейността им се осъществява от секретаря и специалистите в МК. Ежемесечно се представят отчетите на обществените възпитатели и съгласно Наредба №2 на ЦКБППМН тяхната дейност е финансово обезпечена. Веднъж в месеца обществените възпитатели се събират и обсъждат случаите, по които работят. Помощ им оказват и психолози от МК и от педагогическите съветници.

Остава сериозен проблемът в работата с деца и родители от етническите малцинства /ромите/. Основно предизвикателство в бъдещата работа с родителите е постигане на устойчивост, намиране на подходящи подходи и лидери от техните среди, за да можем адекватно да отговорим на техните нужди.

Част от обществените възпитатели се включиха в организираната «Лятна академия» за учениците от първи до четвърти клас.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА МКБППМН

На територията на община Габрово няма СПИ, ВУИ, ДВНМН, ПД и Приюти за безнадзорни деца и затова не е осъществяван контролна дейност.

Проверки в заведенията се извършват периодично от полицейски служители.

Един път в месеца се извършват обходи в различни райони на града за установяване на просеци деца и възрастни. В тези обходи участва секретарят на МКБППМН.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА МКБППМН

МКБППМН поддържа традиционно доброто си взаимодействие с всички институции, имащи отношение към работата с децата – ОДП, РУ, РУО, дирекция „Образование и социални дейности“, всички учебни заведения в Габрово, Дирекция „Социално подпомагане“ – отдела за закрила на детето, Центровете за обществена подкрепа, както и с неправителствени организации, които работят с деца.

ИНЖ. НЕЛА РАЧЕВИЦ /п/

Зам.-кмет и Председател на МКБППМН